

Vraag **12** maximumscore 3

Een juist antwoord gaat in op de concurrentiestrijd om de ruimte in Lapland, waarbij

- verschillende actoren juist benoemd worden; **1**
- hun belangen vanuit verschillende dimensies juist toegepast worden; **1**
- verschillende schaalniveaus juist toegepast worden. **1**

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- In Lapland vindt een concurrentiestrijd om de ruimte plaats tussen de Sami en mijnbouwbedrijven / de overheid, ... **1**
- waarbij de tradities van de Sami, zoals het vrij laten rondlopen van rendieren, botsen met de aanleg van infrastructuur / mijnen door mijnbouwbedrijven / de overheid, ... **1**
- waarbij de Sami opkomen voor het behoud van hun leefgebied / Lapland, terwijl mijnbouwbedrijven / de overheid belangen hebben op een hoger / nationaal / Europees / continentaal schaalniveau. **1**

Aarde

Opgave 3 – De Indische plaat

Vraag **13** maximumscore 1

c - b - a

Vraag **14** maximumscore 2

- Uit het antwoord moet blijken dat de Indische plaat snel bewoog door de slab pull / trekkracht van de onderduikende plaat. **1**
- Uit het antwoord moet blijken dat de botsing van het oceanische deel van de Indische plaat (met de Euraziatische plaat) veranderde in een botsing van het continentale deel van de Indische plaat (met de Euraziatische plaat). **1**

Vraag **15** maximumscore 3

Uit de beschrijving moet blijken dat

- op de bodem van de oceaan kalkhoudende sedimenten ophoopten **1**
- die (uiteindelijk) werden samengedrukt tot kalksteen **1**
- en dat dit kalksteen (bij de plooiing / opheffing van de Himalaya) door hoge druk en/of temperatuur vervormde tot marmer. **1**

Vraag **16** maximumscore 2

Uit de uitleg moet blijken dat

- de Yellow Band bij de Lhotse-Nuptse door endogene krachten / compressie / plooïing / scheefstelling hoger is komen te liggen (dan bij de Mount Everest, de Changtse en de Changzheng), (oorzaak) **1**
- waardoor de Yellow Band op de Lhotse-Nuptse door exogene krachten / erosie en/of verwerking verdwenen is. (gevolg) **1**

Zuid-Amerika

Opgave 4 – Fysische geografie van Peru

Vraag **17** maximumscore 2

- Arequipa - d
Cusco - c
Iquitos - a
Trujillo - b

- indien vier juiste antwoorden **2**
indien drie of twee juiste antwoorden **1**
indien minder dan twee juiste antwoorden **0**

Vraag **18** maximumscore 3

Een juiste beschrijving moet onderstaande drie stappen bevatten:

- Bij het ontstaan van de Andes ontstond (ten oosten van de Andes) ook een dalingsgebied. **1**
- In dit (voorland)bekken / laaggelegen gebied sedimenteerde (onder andere) organisch materiaal. **1**
- Dit organisch materiaal werd onder invloed van hoge druk / hoge temperatuur omgezet tot fossiele energiebronnen. **1**

Vraag **19** maximumscore 2

- Voorbeelden van een juist kenmerk dat past bij de benedenloop zijn: **1**
 - De Ucayali in het reservaat heeft (grote) meanders / bochten.
 - De Ucayali in het reservaat ligt in een laagvlakte / moeras.
- Voorbeelden van een juist argument waarom de Ucayali in dit reservaat ook tot de bovenloop gerekend kan worden, zijn **1**
 - De Ucayali komt in dit reservaat net uit de bergen.
 - De Ucayali ligt in dit reservaat duizenden kilometers van de zee waarin de rivier uiteindelijk uitmondt.